

Ig. 3.A/8-2/2011

Az Igazságügyi Hivatal 2010. évi beszámolója

kivonat

BEVEZETÉS

A 2010. év több jelentős változást is hozott az Igazságügyi Hivatal (a továbbiakban: IH) életében. Az év nagy részében még dr. Hatvani Erzsébet irányította – a központból (Központi Igazságügyi Hivatal) és húsz területi szervezeti egységből (megyei /fővárosi/ igazságügyi hivatalok) álló – szervezetet, majd 2010. október 6-án dr. Sándorfi György lett kinevezve az IH főigazgatójává.

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 24. §-a alapján az IH-nál foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottak szolgálati viszonya 2010. november 27-én kormánytisztviselői jogviszonnyá (meghatározott esetben pedig munkajogviszonnyá) alakult át.

Az IH tevékenysége 2010-ben – csakúgy, mint az előző években – a következő hat szakterületre terjedt ki:

- 1.) pártfogó felügyelői tevékenység,
- 2.) mediáció (büntetőügyekben alkalmazható közvetítői tevékenység),
- 3.) jogi segítségnyújtó tevékenység,
- 4.) áldozatsegítő tevékenység,
- 5.) kárpótlás,
- 6.) lobbizgatás.

A 2010. év végére ezen alaptevékenységek közül az egyik (a lobbizgatás) a lobbitevékenység törvényi szabályozásának hatályon kívül helyezésével – a lezárással kapcsolatos egyes feladatoktól eltekintve – megszűnt, a kárpótlási hatósági munka pedig befejezési stádiumába ért.

A jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételtől szóló 2010. évi CXXXI. törvény 19. § b) pontja értelmében 2011. január 1-jével hatályát veszítette a lobbitevékenységről szóló 2006. évi XLIX. törvény. A 2010. évi CXXXI. törvény 20. §-a előírta, hogy a lobbistáknak és a lobbitevékenységgel érintett közhatalmi döntést hozó szerveknek a 2010. utolsó negyedévében folytatott lobbitevékenységről szóló tájékoztatóikat 2011. január 31-éig kell eljuttatniuk az IH-nak, amely ezt követően az általa vezetett nyilvántartást lezárja és az abban foglalt adatok hozzáférhetőségét 2014. január 1-jéig biztosítja.

2010. december 31-éig az életüktől és a szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvényben meghatározott határidők ismételt megnyitására és a kárpótlás lezárásáról szóló 2006. évi XLVII. törvény végrehajtása lényegében lezárult. Ezzel párhuzamosan a Fővárosi és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei IH Kárpótlási Osztálya is megszüntetésre került.

Az IH-t – megalakulásától kezdve – egységesen az igazságügyért felelős miniszter irányította. 2010-ben az új kormány megalakulásával ez annyiban változott, hogy az Áldozatsegítő Szolgálat feletti szakmai irányítás a belügyminiszter hatáskörébe került át. Az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § a) pontja alapján az áldozatsegítéséért a belügyminiszter felel, a többi szakterület vonatkozásában pedig – a 212/2010. (VII. 1.) Korm.

rendelet 16. § (1) bekezdés d) és e) pontjai értelmében – a szakmai irányítást (továbbra is) a közigazgatási és igazságügyi miniszter látja el.

A kormány 2010. december 27-én elfogadta a pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtási, áldozatsegítési és kárpótlási feladatokat ellátó szervekről szóló 322/2010. (XII. 27.) Korm. rendeletet, amely 2011. január 1-jével hatályon kívül helyezte az Igazságügyi Hivatalról szóló 303/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet. A 322/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdése értelmében – az ott meghatározott kivételekkel – az IH általános jogutódja a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Szolgálata (a továbbiakban: KIMISZ) lett.

2011. január 1-jével – az addig az IH területi szerveiként működő megyei (fővárosi) igazságügyi hivatalok – beolvadtak a megyei (fővárosi) kormányhivatalok szervezetébe és ettől az időponttól – igazságügyi szolgálat elnevezéssel – azok szakigazgatási szerveiként funkcionálnak tovább. A 322/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 17. § (2) bekezdése ezzel kapcsolatban kimondja, hogy a megyei (fővárosi) igazságügyi hivatalok jogutódainak a megyei (fővárosi) kormányhivatalok tekintendők.

A KIMISZ 2011. január 1-jétől – a 322/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 5. § b) és c) pontjai alapján – szakmai irányítást gyakorol a megyei (fővárosi) igazságügyi szolgálatok felett és szakmai ellenőrzésekkel, módszertani állásfoglalásokkal, képzések és továbbképzések szervezésével segíti azok egységes jogalkalmazását.

SZAKMAI FELADATOK

I. Pártfogó felügyelői tevékenység

A szakmai tevékenység ügycsoportok szerinti bemutatása

A Szolgálat által ellátott szakmai területek a 2003. július 1-jei reform idején öt ügycsoportra terjedtek ki (1. környezettanulmány készítése, 2. pártfogó felügyelői vélemény készítése, 3. közérdekű munka szervezése és ellenőrzése, 4. pártfogó felügyelet végrehajtása, 5. utógondozás). A szakterületek 2007-től kiegészültek a büntető ügyekben alkalmazható közvetítói tevékenységgel (mediáció), így a Pártfogó Felügyelői Szolgálat tevékenységéről, valamint ehhez kapcsolódóan egyes igazságügyminiszteri rendeletek módosításáról szóló 17/2003. (VI.24.) IM rendelet a szakmai feladatokat 2007. január 30-ától már **hat ügycsoportban** határozza meg.

A Szolgálat a 2010. év során összesen **88.998 ügyet** látott el, ami azt is jelenti, hogy közel ennyi terheltet vontak látókörükbe a pártfogó felügyelők. Az ügycsoportok rövid szöveges bemutatása, ügyforgalmi adatai a következők. [A 2010. évről szóló beszámolóban foglaltak az Országos Statisztikai Adatgyűjtő Program (a továbbiakban: OSAP) keretein belül gyűjtött adatokon alapulnak.]

- Az ügyészi és a bírósági döntéshozatal előkészítése során, kvázi szakértői tevékenység keretében **pártfogó felügyelői vélemény** készítése (összesen: **3.420** ügy, amely a teljes ügkör 3,8%-a).
- **Környezettanulmány** készítése (összesen: **15.525** ügy, amely a teljes ügkör 17,5%-a).
- A büntető ügyekben alkalmazható **közvetítói tevékenységgel** (mediáció) összefüggő feladatok ellátása (összesen: **4.451** ügy, amely a teljes ügkör 5%-a).
- A szabadságvesztés kiváltására alkalmas, részben diverziós eszközök, részben közösségi, alternatív szankciók végrehajtása, felnőtt- és fiatalok **pártfogó felügyeletének** ellátása (összesen: **40.003** ügy, amely a teljes ügkör 44,9%-a).
- A **közérdekű munka** büntetés végrehajtásának szervezése, felügyelete és ellenőrzése (összesen: **22.659** ügy, amely a teljes ügkör 25,5%-a).
- A büntetés-végrehajtási intézetekben és a javítóintézetekben a szabadulás és az elbocsátás előkészítése érdekében végzett **börtönpártfogás**, valamint a szabad élet körülményei között önkéntesen igénybe vehető **utógondozás** (összesen: **2.940** ügy, amely a teljes ügkör 3,3%-a).

A Szolgálat a létrejötté óta eltelt hét és fél év alatt a szakmai feladatait professzionális szinten ellátó szervezetté vált. A 2010. évben elkészített, összesen **15.525 környezettanulmányban** (pl. 2004-ben még csak 13.866 ügy volt, a növekedés 12%-os) és **3.420 pártfogó felügyelői véleményben** (2004-ben 2.238 ilyen ügy volt, a növekedés 52,8%-os) kifejtett szakvélemények hasznosultak az ügyészi, illetve bírói döntések előkészítése során.

Évről-évre növekedett a **közérdekű munka** büntetés alkalmazása. 2010-ben már **22.659** ilyen büntetés végrehajtásáért felelt a Szolgálat, ami 2004. (akkor 12.756 ilyen ügy szerepelt a nyilvántartásban) és 2010. között 77,63%-os növekedést jelentett.

Összesen **40.003 pártfogó felügyelet végrehajtása** volt folyamatban a tárgyév során, ami a 2004-ben mért adathoz képest (35.777) 11,8%-os növekedést jelent.

Dinamikusan nőtt a **közvetítői eljárásra** utalások száma is, a 2010. évben a Szolgálat **4.451** mediációt folytatott le, ami a jogintézmény bevezetésének évében (2007) érkezett ügyek számához (2.451) képest 81,6%-os növekedést jelent.

2.940 esetben vették igénybe önkéntesen az **utógondozást** az elítéltek, illetve a büntetés-végrehajtási és a javítóintézetből szabadítottak/elbocsátottak, ez a 2004. évben mért adatokhoz képest (1.752) 67,8%-os emelkedést mutat.

A Szolgálat megnövekedett feladatainak színvonalas ellátása érdekében az évek óta lényegében változatlan pártfogó felügyelői létszámadatok ellenére minden lehetséges eszközt mozgósítani igyekezett a 2010. év során is. A pályázati források kihasználása és a módszertani fejlesztések révén a 2010. évben is folyamatos volt a pártfogó felügyelői tevékenység racionalizálása, célul kitűzve a költségkímélést és a kapacitások legteljesebb mérvű kihasználását.

II. Jogi segítségnyújtó tevékenység

A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (Jst.) 2004. január 1-jén lépett hatályba.

Magyarország – a többféle európai megoldás közül – azt a rendszert választotta, amelyben egy állami szervezet dönt az anyagi helyzet alapján a támogatás megengedhetősége kérdésében, de a jogi segítséget nem az állami alkalmazottak nyújtják, hanem a jogi segítők névjegyzékbe felvett ügyvédek, egyetemi oktatók, jogvédő társadalmi szervezetek.

A peren kívüli támogatások igénybevételére 2004. április 1. óta van lehetőség a megyeszékhelyeken kialakított – akkor még jogi segítségnyújtó szolgálat, 2010-ben – igazságügyi hivatal elnevezést viselő szervezeteknél.

Az állami jogi segítségnyújtási szolgáltatások – a Szolgálat feladatainak 2008. évi bővülése folytán – 2010. évben változatlanul a következők voltak:

- **peren kívüli ügyekben** jogi tanácsadás, okiratszerkesztés és iratbetekintés a névjegyzékbe bejegyzett jogi segítők által, kizárólag a jövedelmi és vagyoni szempontból rászorultnak tekintendők számára (**14.280 kérelem**);
- **peres ügyekben** pártfogó ügyvédi képviselő biztosítása elsősorban a jogi segítők által, ugyancsak a jövedelmi és vagyoni szempontból rászorultnak tekintendők számára (**8.454 kérelem**);
- **ügyfélszolgálati tevékenységként** egyszerű megítélésű ügyekben tanácsadás, hatásköri-, illetékességi útmutatás bárki számára, jövedelmi és vagyoni viszonytól függetlenül (**35.578 ügyfél**);
- az **Európai Unió** más tagállamában folyó polgári-, kereskedelmi jogvitában költségmentességi kérelem továbbítása (**4 kérelem**).

A jogi segítségnyújtási támogatások odaítélése szempontjából a jogszabály továbbra is két rászorultsági kategóriát különít el: a rászorulóknak állami átvállalás mellett, azaz ingyenesen vehetik igénybe a támogatásokat, vagy részükre az állam csak megelőlegezi a jogi segítők, illetve a pártfogó ügyvédi díjat. Utóbbi esetben az állam által megelőlegezett díjat az

ügyfélnek egy éven belül vissza kell fizetnie. Az alsó rászorultsági értékhatárt jelentő nyugdíjminimum összege a 2010. évben sem változott (28.500 Ft), a magasabb rászorultsági értékhatárt jelentő, speciálisan számított „minimálbér” azonban tovább emelkedett (85.527 Ft).

A **jövedelmi és vagyoni vizsgálat nélkül ingyenes támogatásra jogosultak** kedvezményezett köréből továbbra is a legtöbben **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal rendelkeztek (4.524)**, és változatlanul magas volt a száma a **közgyógyellátásban részesülő ügyfeleknek is (2.979)**. Az **aktív korúak ellátására jogosultak** személyi köréből **1651 ügyfél** kért támogatást, az **átmeneti szállást igénybe vevő hajléktalanok száma pedig 162** volt azzal, hogy a hajléktalanok száma változatlanul a fővárosban volt a legmagasabb. **Menekültként 23 ügyfél** részesült ingyenes támogatásban.

Az előző évekhez hasonlóan a **beérkező hatósági (peren kívüli és peres) kérelmek jelentős részében (98%)** a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat **2010-ben is engedélyezte a támogatás igénybevételét**, az elutasító, illetve eljárást megszüntető döntések száma nem jelentős. Ugyancsak az előző évvel azonos százalékos mutatók tapasztalhatóak a támogatást engedélyező határozatok engedélyezés módja szerinti megoszlása tekintetében is. 2010-ben az előző évekhez hasonlóan változatlanul alacsony volt a jogi segítségnyújtás díját megelőlegező határozatok aránya az összes hatósági határozathoz képest: a jogi segítségnyújtó szolgálatok a támogatást (peren kívüli és peres) engedélyező **határozatok mintegy 91%-ában állam általi átvállalással biztosították a jogi segítő, illetve pártfogó ügyvéd igénybevételének lehetőségét**, és csak a **határozatok 9%-ában előlegezték meg a jogi segítői, valamint a pártfogó ügyvédi díjat az ügyfelek részére**. Az előlegező határozatok alacsony száma továbbra is azzal magyarázható, hogy az ügyfelek nem szívesen veszik igénybe a támogatást, azt eleve vissza is utasítják, ha ahhoz bármilyen visszafizetési kötelezettség kapcsolódik. Sokak számára ugyanis a néhány ezer forintos kiadás egy éven belüli megfizetése sem vállalható a nyugdíjminimumnál ugyan magasabb, de valós értéke szerint csak a legalapvetőbb megélhetést lehetővé tevő jövedelmi határon belül.

A jogi segítségnyújtási támogatásokkal érintett ügyek ügytárgy szerinti megoszlásában 2010. évben sem mutatkozott lényeges változás. Az iktató- és nyilvántartó rendszer adatai szerint változatlanul döntő részben a **polgári jellegű „egyéb” ügytípusokban** engedélyez a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat támogatást (**44%**). Kiemelkedő ezen túlmenően a **családjogi ügyek (20%)**, a **munkajogi ügyek (11%)**, a **büntetőügyek (5%)**, valamint a **végrehajtási ügyek (6%)** csoportja. Kisebb mértékű, mintegy **1 %-os emelkedés tapasztalható a végrehajtási, a biztosítási, a családjogi, valamint a lakossági hitelügyek tekintetében**.

III. Áldozatsegítő tevékenység

Az áldozatsegítő tevékenységet a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Ást.) szabályozza.

A Szolgálathoz bárki fordulhat, aki bűncselekmény sértettje, vagy a bűncselekmény közvetlen következményeként sérelmet – testi, lelki sérülést, érzelmi megrázkódtatást, vagyoni kárt – szenvedett. Áldozatnak tehát nem csak a sértettet tekintette a jogalkotó, hanem mindazokat, akiket sérelem ért a bűncselekmény következtében. A jogszabály nem szűkíti ezt a kört, de tipikusan a hozzátartozók, szemtanúk érthetők ide. A sérelem fogalmát is tágan értelmezi a törvény, a vagyoni káron túl az egészségkárosodás és a bűncselekmény következtében fellépő lelki problémák is indokolhatják a segítséget. Lényeges szempont az „áldozatiság” megállapításánál, hogy az azt megalapozó sérelem a bűncselekménnyel szoros térbeli és időbeli összefüggésben és azzal ok-okozati viszonyban következzen be.

A magyar állampolgárokon kívül áldozatsegítő támogatásban részesíthetők az Európai Unió bármely tagállamának állampolgárai, illetve más államoknak az Európai Unióban jogszerűen tartózkodó állampolgárai is. Kiemelten kezeli az Ást. a külföldi személyek között a hontalanokat, az emberkereskedelem áldozatait, ők szintén áldozatsegítő támogatás jogosultjai lehetnek. Az Ást. alapvetően a Magyarországon elkövetett bűncselekmények sértettjeire és áldozataira terjed ki, azonban áldozatsegítő szolgáltatás jogosultja lehet az a magyar állampolgár is, aki jogszerű külföldi tartózkodása alatt vált szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekmény áldozatává.

Az áldozatok számára az állam a következő segítségeket biztosítja:

- teljes körű tájékoztatás,
- érdekérvényesítés elősegítése,
- jogi segítségnyújtás,
- azonnali pénzügyi segély,
- állami kárenyhítés.

A 2010. év folyamán az Áldozatsegítő Szolgálat **22.069 ügyben járt el**. Az összes segítségnyújtáson (22.069) belül **a tájékoztatást kérők aránya 40 százalék**, a különböző támogatási formákért (érdekérvényesítés elősegítése, azonnali pénzügyi segély, állami kárenyhítés) **a szolgálathoz fordulók aránya pedig 60 százalék volt**. Ez utóbbin, tehát a támogatási formákon belül **az érdekérvényesítés elősegítését az áldozatok 31 százaléka**, az **azonnali pénzügyi segélyt pedig 27 százaléka igényelte**. Állami kárenyhítést a szolgálatot felkereső áldozatok **2 százaléka** kért.

IV. Kárpótlási tevékenység

Az Igazságügyi Hivatalon belül a kárpótlási szakterülettel a KIH Kárpótlási és Dokumentációs Önálló Osztálya, a Fővárosi Igazságügyi Hivatal Kárpótlási Osztálya, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazságügyi Hivatal Kárpótlási Osztálya, valamint a KIH Igazgatási és Jogi Önálló Osztályának két munkatársa foglalkozott a 2010. évben.

A 2010. évi munkaterv a kárpótlási szakterület vonatkozásában az alábbi kiemelt, első rendű feladatokat tartalmazta:

- Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról rendelkező jogszabályban meghatározott határidők ismételt megnyitásáról és a kárpótlás lezárásáról szóló 2006. évi LXX. törvénnyel módosított **2006. évi XLVII. törvény alapján beérkezett kérelmek feldolgozása**.

A kárpótlási szakterület az új ügyekkel összefüggően a 2010. évben összesen **33.162 db döntést** (határozat és végzés) hozott. A döntések mellett **13.183 db egyéb érdemi intézkedés** (többek között hiánypótlási felhívás) végrehajtására került sor. A Hadigondozottak Közalapítványa (a továbbiakban: HK) számára kifizetés céljából átadott **helyt adó határozatok értéke 2010-ben 639.719.587 forint volt**.

- **Az élet elvesztéséért járó egyösszegű kárpótlás kifizetéséről rendelkező 31/2003. (III.27.) Kormányrendelet végrehajtása során** a kiegészítő határozathozatali tevékenység befejezése. A határozatok alapján az egyösszegű kárpótlások kifizetésének folyamatos teljesítése a HK közreműködésével. Szintén fontos feladat volt a Kormányrendelet hatálya alá

tartozó, „technikai lezárással” érintett ügyekben – lehetőség szerint – az eljárás tovább folytatása, a kérelmek érdemi lezárása.

A Kormányrendelet végrehajtásával összefüggően a 2010. évben összesen **1.120 db határozat és 951 db egyéb érdemi intézkedés született. A HK részére kifizetésre átadott helyi adó határozatok értéke 62.595.353 forint volt.**

- A fent említettek mellett a Kárpótlási és Dokumentációs Önálló Osztály folyamatosan teljesítette a hatáskörébe utalt jogszabályok alapján újonnan benyújtott kérelmekben a hatósági ügyintézői feladatokat és a már lezárt kérelmekkel kapcsolatos tájékoztató tevékenységet.

A kárpótlási szakterület az alábbi jogszabályok végrehajtását látta el.

- Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló jogszabályban meghatározott határidők ismételt megnyitására és a kárpótlás lezárásáról szóló 2006. évi XLVII. törvény (továbbiakban: Kpt. IV.) alapján benyújtott kérelmekben a határozatok meghozatala.

- Az élet elvesztéséért járó egyösszegű kárpótlás végrehajtásáról rendelkező 31/2003. (III.27.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Korm. rendelet) érintett kérelmekben a kiegészítő határozat meghozatala.

- Az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény (továbbiakban: Kpt. I.), a kárpótlás iránti kérelmek benyújtásának határidejéről és az állampolgárok tulajdonában igazságtalanul okozott károk részleges kárpótlásáról szóló 1991. évi XXV. törvény módosításáról szóló 1994. évi II. törvény (továbbiakban: Kpt. II.), illetve az életüktől és szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról rendelkező 1992. évi XXXII. törvényt módosító 1997. évi XXIX. törvény (továbbiakban: Kpt. III.) alapján beadott személyi kárpótlási kérelmek elsőfokú elintézése.

- Az 1945 és 1963 között törvénysértő módon elítéltek, az 1956-os forradalommal és szabadságharcával összefüggésben elítéltek, valamint a korábbi nyugdíjcsökkentés megszüntetéséről, továbbá az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedések hatálya alatt állt személyek társadalombiztosítási és munkajogi helyzetének rendezéséről szóló 93/1990. (XI.21.) Korm. rendelet alapján beérkezett nyugdíjrendezés kérelmeinek Személyi Kárpótlási és Dokumentációs Osztályon történő elsőfokú elbírálása.

- A nemzeti gondozásról szóló 1992. évi LII. törvény alapján beérkezett nemzeti gondozási díj iránti kérelmek Személyi Kárpótlási és Dokumentációs Osztályon történő kizárólagos elsőfokú elbírálása.

A személyi kárpótlási feladatokat rendező jogszabályokban írt hatósági feladatok végrehajtása folyamatos. A kárpótlási szakterület fő feladatát 2010-ben is a Kpt. IV. végrehajtása, lezárása jelentette. Kiemelt feladat volt még a Korm. rendelet hatálya alá tartozó kárpótlási kérelmek feldolgozása, a határozathozatali munka befejezése. Az egyéb törvények és kormányrendeletek hatálya alá tartozó ügyek száma az adott jogszabály hatályba lépése óta tendenciózusan csökkent. A nyugdíjrendezési, nemzeti gondozási, illetve egyes esetekben a személyi kárpótlási kérelmek benyújtására nem szabott véghatáridőt a jogalkotó. A jelzett jogszabályok alapján folyamatban lévő ügyek várnak lezárásra, most már egyre kisebb számban. A hosszú évek óta tartó munkának az oka, hogy az ügyfelek nagy része külföldi állampolgár, és a jogalkotó a kárpótlást örökölhetővé tette. Sok esetben az ügyfél vagy örökösei jelentkezéséig az ügyek végső lezárására nincs lehetőség, addig azonban „technikai lezárással” irattárba helyezhető az irat.

Folyamatos a Kpt IV. alapján beadott és helyt adó határozattal elbírált kérelmek alapján, valamint Korm. rendelet végrehajtása kapcsán a kifizetési információk kezelése és HK-nak való átadása. A Kpt. IV. és a Korm. rendelet alapján megítélt kárpótlás kifizetése azonos menetben zajlik a Hivatal és a HK együttműködésével.

A HK mellett a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság, valamint a Kereskedelmi és Hitelbank Nyrt. – a továbbiakban: K&H Bank – is részt vesz a kárpótlási összegek kifizetésében.

V. Lobbihatósági tevékenység

A lobbitevékenységről szóló 2006. évi XLIX. törvény (Ltv.) rendelkezései alapján az Igazságügyi Hivatal 2006. szeptember 1-je óta látta el a nyilvántartást vezető szervre háruló feladatokat.

Az Ltv. az eltelt négy év során nem váltotta be a gyakorlatban az alkalmazásához fűzött reményeket. Erre tekintettel az Országgyűlés 2010. november 22-én elfogadta, majd pedig november 29-én kihirdette a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló 2010. évi CXXXI. törvényt, melynek 19. § b) pontja a lobbitorvény 2011. január 1-jével történő hatályon kívül helyezéséről rendelkezett. Ezen törvény 20. § (1)-(2) bekezdéseinek értelmében a lobbisták és a közhatalmi döntést hozó szervek – az Ltv. rendelkezéseinek megfelelően – a 2010. IV. negyedévre vonatkozó lobbitájékoztatójukat 2011. január 31-ig voltak kötelesek eljuttatni a Hivatalnak.

FUNKCIONÁLIS FELADATOK

I. Gazdasági szervezet

Beszerezés és vagyongazdálkodás

2010-ben elkészült és kiadásra került a Hivatal Beszerzési Szabályzata, mely pontosította a közbeszerzési értékhatár alatti beszerzések során követendő eljárási rendet.

2010. január 19-én a Somogy Megyei Igazságügyi Hivatal (7400 Kaposvár, Rákóczi tér 9-11. szám alatti) ingatlanában tűzkár keletkezett. A tüzeset kapcsán személyi sérülés nem történt, azonban két iroda és az emeleti szint megsérült. A helyreállítási munkák (takarítás, festés, mázolás, villanszerelési munkák) mintegy 4,5 millió Ft-ba kerültek.

Az Igazságügyi Hivatal központi és területi szervei 2010-ben országosan 81 db saját fenntartású ingatlanban végezték munkájukat. Ebből 46 ingatlanban a Hivatal bérlőként, míg 24 ingatlanban vagyongazdálkodóként volt jelen. A 46 bérelt irodán felül további 12 olyan irodával rendelkezett a Hivatal, amelyért bérleti díj megfizetésére nem került sor, csak az üzemeltetési költségekhez (fűtés, világítás, telefon stb.) járult hozzá a Hivatal – így ezek is saját fenntartásúként kezelt ingatlanok.

2011. január 1-jétől a megyei igazságügyi hivatalok a „megyei kormányhivatalok igazságügyi szolgálatai” elnevezéssel folytatják tovább szakmai tevékenységüket. Az átalakulás során a megyei igazságügyi szolgálatok vagyonának és a vagyon kezelésével összefüggő bérleti, közüzemi és szolgáltatási szerződéseknek az átadása a megyei kormányhivatalok részére megtörtént. Ezzel egyidejűleg az Igazságügyi Hivatal vagyongazdálkodásában, valamint bérleményként üzemeltetett ingatlanok szintén átadásra kerültek a kormányhivatalok részére.

Az Igazságügyi Hivatal ingatlanai a továbbiakban:

- 1145 Budapest, Róna u 135. A és B épülete;
- 1116 Budapest, Hauszmann Alajos u. 1.;
- 1077 Budapest, Wesselényi u. 69.

Jelentősebb beszerzési eljárások

Közösségi eljárásrendbe tartozó közbeszerzési eljárás 1 volt, a Cafeteria juttatáshoz kapcsolódó utalványok beszerzése, 90 millió forint értékben.

Nemzeti értékhatárt meghaladó értékű közbeszerzési eljárás 10 zajlott le, összesen 516,2 millió forint értékben (8 irodabérleti eljárás 463,4 millió forint, 1 építési beruházás 32,8 millió forint és egy portaszolgálati és őrzés-védelmi feladatok ellátására vonatkozó szerződés 20 millió forint értékben).

A központosított közbeszerzés keretében összesen 112,2 millió forint értékben történt beszerzés, melyek közül kiemelkedik az üzemanyag vásárlása 18 millió, irodabútor 11 millió, Microsoft szoftver licenz 36 millió, valamint egyéb informatikai hardver és szoftver beszerzés összesen 35,5 millió forint értékben.

Pályázatok

A kormány 2010. június 18-án az 1132/2010. (VI.18.) Korm. határozat 4. pontja alapján beszerzési tilalmat rendelt el bútorvásárlásra, informatikai eszközbeszerzésre, valamint személygépkocsi beszerzésekre és bérlésre. Kohut Balázs gazdasági ügyekért felelős helyettes államtitkár 2010. október 14-én kelt tájékoztató levelében arról értesítette a Hivatalt, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium által kidolgozott végrehajtási útmutató értelmében az uniós projektek megvalósulása érdekében a Határozat 3-4. pontját nem kell alkalmazni, így kerülhetett sor a pályázattal összefüggő beszerzések megvalósítására.

A 2009. évben megkezdett „Útközben” TÁMOP 1.4.3.-08/2-2009-0026 pályázat 2010. év végén lezárult. A pályázat megvalósulása érdekében gondoskodtunk a szabályszerű beszerzési eljárások lefolytatásáról, tréningek szervezéséről, kisfilmek készítéséről, kérdőíves kutatás megrendeléséről.

A Hivatal a KEOP-5.3.0/A/09-2010-0029 „Környezet és energetika operatív program épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás korszerűsítése” című pályázat keretein belül a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Hivatal épületenergetikai korszerűsítését tervezte megoldani. A Hivatal eredményesen pályázott és 45.646 eFt támogatást nyert. A pályázat 100 %-os uniós támogatást biztosít a feladat megvalósításához, a döntési eljárás elhúzódása miatt azonban az építési beruházást a 2011. évre át kellett ütemezni.

Az Európai Unió támogatásból megvalósuló, „A társadalmi kohéziót erősítő bűnmegelőzési és reintegrációs programok módszertani megalapozása” című TÁMOP 5.6.2-10/1-2010-0001 projekthez kapcsolódóan a Hivatal 2010. áprilisában a Belügyminisztériummal (Főpályázó), a Miskolci Egyetemmel, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságával és az Észak-Alföldi, valamint Dél-Dunántúli Munkaügyi Központokkal közös konzorciumi pályázatot nyújtott be. Ennek során a Hivatal az általa lebonyolításra kerülő 4 alprojektre mintegy 800.000 eFt-ot nyert. A kiemelt projekt időtartama: 2010. április 16. – 2012. április 15. A projekt munka ténylegesen 2010. novemberétől indult el.

II. Humánpolitika

A 2003-ban létrejött Hivatal engedélyezett költségvetési létszáma 834 fő volt, (közülük átlagosan 30-45 fő gyermeknevelés vagy egyéb okból fizetés nélküli szabadságon van), 2010. december 31-én a létszám 881 fő, ebből eleinte 30 fő, az év végén 23 fő a korábbi évek gyakorlata szerint a kárpótlási szakterületen (a foglalkoztatott 38 fő feladatainak ellátását kiegészítve) az engedélyezett létszámot meghaladó. Finanszírozásukat a Hadigondozottak Közalapítványa biztosította a külön erre a célra fordítható keretösszegeből. A foglalkoztatás és a finanszírozás 2011. január 1. napjával megszűnt.

A 2010. év során 96 fő távozott a Hivataltól, egyidejűleg 68 fő kapott kinevezést igazságügyi szolgálati jogviszonyba (ebből 34 fő az eu-s projektbe). A távozók közül 8 fő véglegesen nyugállományba vonult. A próbaidő alatt azonnali hatállyal 12 fő jogviszonya szűnt meg.

Az év során ténylegesen jutalom kifizetésére nem került sor. Az egyéni teljesítmények elismerésére a korlátozva szabályozott elismerések adományozásával került sor.

III. Informatika

A 2006-ban még csak csiszolódó regionális informatikai rendszer 2007-re teljes mértékben problémamentes és gördülékeny rendszerré nőtte ki magát.

A 2009. évben indult elektronikus ügyintézés során az Informatikai Főosztály látta el 2010-ben a Hivatali Kapu kezelését. A 2010. évben összesen 16 elektronikusan benyújtott kérelem nyomtatvány érkezett a Hivatalhoz. A Hivatali Kapu másik alkalmazási területe a hirdetményi kézbesítés központi rendszerben történő megjelentetése. Ezzel a lehetőséggel a jogi segítségnyújtás és a kárpótlási szakterület 2010-ben összesen 6 alkalommal élt.

Az elmúlt évi költségvetési helyzetből adódóan a NOVELL rendszerre vonatkozó support szerződés nem került megkötésre. Bár ezzel az informatikai területre nagyobb feladat hárult, az idő mégis bebizonyította, hogy a NOVELL support szerződés nélkül is tud működni a Hivatal. 2010-ben 1 alkalommal volt nagyobb szerver probléma, melyet eseti megrendeléssel sikerült kiküszöbölni. Megjegyzendő azonban, hogy a Hivatal számítógépparkja döntően 2003-ban került beszerzésre.

Elsősorban jogszabályváltozások miatt szükségessé vált az áldozatsegítés, jogi segítségnyújtás és pártfogás szakterületeken az iktató-nyilvántartó programok fejlesztése. A beszerzés 2010-ben azonban nem valósult meg elsősorban a költségvetési hiány, másodsorban az intézményi változások miatt.

IV. Belső ellenőrzés

A tervezett ellenőrzések az alábbiak voltak:

1. Az Igazságügyi Hivatal átfogó pénzügyi, gazdasági ellenőrzése – rendszerellenőrzés
2. Az IH-nál kialakított iktatás rendjének és folyamatának ellenőrzése az egyes szervezeti egységek vonatkozásában – szabályszerűségi ellenőrzés
3. Az IH-nál kialakított gépkocsi üzemeltetés rendjének, a saját gépkocsi hivatali célra való használatának ellenőrzése – rendszerellenőrzés
4. A 2010. évi selejtezés és a leltározás folyamatának ellenőrzése

V. Igazgatási és jogi feladatok

A 2010. évben összesen 25 főigazgatói intézkedés (17 utasítás, 5 körlevél és 3 tájékoztató) kiadására került sor a szakmai munka végrehajtása, az egységes gyakorlat kialakítása és a Hivatal működésének szabályozása keretében.

A kárpótlási hatósági határozatok felülvizsgálatára irányuló bírósági eljárásokban az Igazságügyi Hivatal képviselőjét 2010-ben az Igazgatási és Jogi Önálló Osztály, továbbá a Fővárosi, illetve a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazságügyi Hivatal Kárpótlási Osztálya látta el.

Az életüktől és a szabadságuktól politikai okból jogtalanul megfosztottak kárpótlásáról szóló törvényben meghatározott határidők ismételt megnyitására és a kárpótlás lezárásáról szóló 2006. évi XLVII. törvény végrehajtásával összefüggő 2010. december 31-ig jogerősen lezárult közigazgatási perek száma 1932. Ebből 1497 ügyben a Jogi és Igazgatási Önálló Osztály, 319 ügyben a Fővárosi Igazságügyi Hivatal Kárpótlási Osztálya, 116 ügyben pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazságügyi Hivatal Kárpótlási Osztálya látta el a perképviselőt. Az Igazságügyi Hivatal az ügyek 97 %-ában pernyertes volt.

A 2010. december 31-én még folyamatban lévő, a 2006. évi XLVII. törvény végrehajtásával összefüggő közigazgatási perek száma 486 volt, amelyből 314 ügy perképviselőt az Igazgatási és Jogi Önálló Osztály látta el. 163 ügy a Fővárosi, 9 ügy pedig a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazságügyi Hivatal Kárpótlási Osztályának gondozása alatt állt.

2011. május 31.

